

Запах думки (стислий переказ)

Роберт Шеклі

Керуючи почтолётотом в неосвоєному зоряному скупченні Пророкоугольного, міжзоряний листоноша Лерой Кливи стикається з неполадками старого транспортного засобу, після чого зв'язується з поштмейстером Бази. Поштмейстер наказує берегти пошту, обіцяючи відправити допомогу для порятунку співробітника.

Кливи здійснює аварійну посадку на найближчій кисневій планеті З-М-22 і ледь встигає врятуватися — корабель вибухає. Йому зустрічається невеликий, схожий на білку звірятко з темно-зеленим хутром, але без очей і вух. З'являється інший звір, що нагадує вовка, теж темно-зелений, без очей і вух. Він з'їдає білку і якимось незрозумілим чином помічає Лероя. Людина втрачає свідомість, але прийшовши в себе, спантеличений тим, що все ще живий, адже вовк мав його з'їсти.

З'являється пантера, і Кливи починає розуміти, як влаштовані живі організми цієї планети — вони спілкуються телепатично, вловлюючи запах думок. Він намагається думати про що завгодно, крім пантери, але його думки неминуче повертаються до неї. З кожною такою думкою хижак скорочує відстань між ними.

Коли тварина готується до стрибка, Лерою в голову приходить дивовижна думка: він починає думати про пантеру-самку, представляючи себе нею. Цей план спрацьовує — обдурений самець лащить до Лерою, але розуміє, що щось не так. Так і не розібравшись, у чому справа, звір випускає рик і тікає. Лерой розуміє, що радіти ще рано.

Серед уламків корабля Кливи знаходить металевий стрижень і бере його з собою — хоч якась, а все-таки зброя.

Намагаючись знайти укриття, він до середини дня зовсім вибивається з сил. Лерой стикається з чотирма сліпими вовками. Він кілька раз збиває їх з пантелику, представивши себе пантерою, але вони до кінця не вірять влаштованому спектаклю. Представляючи себе отруйною змією, він відлякує від себе тварин, але сам же себе і підводить — повернувшись, він кидається бігти. Вовки переслідують людину, а навколо кружляють стерв'ятники, смакуючи бенкет із залишків Кливи.

Він уявляє себе птахом, ніж призводить вовків в замішання. Він продовжує подумки парити над планетою, в той же час відступаючи назад, поки зовсім не ховається з поля зору тварин.

Вранці він стикається і з пантерою, і з вовками одночасно. Повторити трюк з птахом не вдається, і Кливи стає шестифутовим кущем. На Кливи сідає дятел, теж приймає його за куш, і починає довбати йому шию. Людина не витримує і кидає птахом в пантеру.

Другий раз обдурити пантеру трюком з кущем не вдається. Кливи намагається втекти, але спотикається об вовка і падає, думаючи про те, що він вже труп. Пантера завмирає. Використовуючи замішання звірів, Кливи представляє себе старим, давно

згнившим трупом. Пантера і вовки відступають, але тут же поруч виявляється стерв'ятник. З цим Лерой Кливи ніяк не може примиритися, він схоплюється і б'є птицю ногою.

Вирішивши боротися до кінця, Кливи шкодує про те, що у нього немає нічого, щоб відлякати тварин, — пістолета або факела ... І тут йому приходить ідея: він представляє себе вогнем, поступово охоплюючи полум'ям суху траву, кущі. Звірі, упереміш, не думаючи, кидаються тікати від нього – найбільшої пожежі, яка коли-небудь бушувала в цих місцях. Кливи смутно усвідомлює, що він став справжнім телепатом — з закритими очима він бачить все, що відбувається і майже фізично відчуває страх тих, хто від нього рятується.

Злива порушує плани Кливи, який практично вийшов переможцем із сутички з планетою за її правилами. Вода гасить уявний вогонь Лероя. Він втрачає свідомість і приходить до тями лише на борту рятувального корабля. Поштмейстер хвалить його за те, що він зберіг пошту.

Поштмейстер розповідає Лерою про його "спасіння" — Кливи стояв в центрі величезної степової пожежі, і рятувальники включили зволожуючу систему, щоб загасити його. Тут поштмейстер з подивом помічає, що на Кливи зовсім немає опіків.